

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Weiland Huize Cammingha te Bunnik

Rapportnummer P2022-0192

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Weiland huize Cammingha te Bunnik

Juli 2022

Rapportnummer: P2022-0192

Opdrachtgever: Pouderoyen Tonnaer

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: S. van Lierop

Auteur: S. van Lierop

Kwaliteitscontrole: E. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Geldigheid onderzoek.....	4
1.4	Zorgplicht	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode.....	11
4	Natuurwaarden	12
4.1	Beschermde gebieden.....	12
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora.....	14
4.2.2	Vlinders en libellen	14
4.2.3	Kevers en weekdieren	16
4.2.4	Vissen	16
4.2.5	Amfibieën en reptielen	17
4.2.6	Vogels.....	19
4.2.7	Zoogdieren.....	21
5	Conclusies	23
5.1	Beschermde gebieden.....	23
5.2	Beschermde soorten	23
5.3	Advies en aanbevelingen	25
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	25
	Geraadpleegde bronnen	27
	Bijlagen.....	28
Bijlage 1	Wet- en regelgeving	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Bunnik heeft op 28 maart 2019 het bestemmingsplan 'Huize Cammingha en Landgoederij' vastgesteld. De gronden die vallen onder dit bestemmingsplan bevatten onder andere de gebouwen binnen de Landgoederij en Huize Cammingha, en het weiland ten zuiden van deze gebouwen. Tegen dit raadsbesluit is beroep ingesteld welke op 1 april 2020 door de Raad van State gegrond is verklaard. Hierbij werd het onderdeel 'Groen', in deze het weiland ten zuiden van de Landgoederij en Huize Cammingha, vernietigd. Gemeente Bunnik is opgedragen een nieuw besluit te nemen over de gronden aangemerkt als 'Groen', te weten het weiland ten zuiden van de Landgoederij en Huize Cammingha (Gemeente Bunnik 2021).

Gemeente Bunnik is voornemens op hoofdlijnen een keuze te maken waarbij festiviteiten worden vergund op het weiland middels een nieuw planologisch besluit. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten en de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen hierop. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie

jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”. Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Camminghalaan 30, aan de noordrand van de bebouwde kom van Bunnik, gemeente Bunnik. Het plangebied betreft hoofdzakelijk een weiland met kortgemaaid gras. Ten westen van het weiland ligt een overloopparkerplaats met zanderige verharding als ondergrond. Om het weiland en de parkeerplaats heen liggen verschillende soorten hagen (waaronder meidoorn, haagbeuk). Voornamelijk aan de noordzijde van het plangebied staan nog enkele oude bomen van verschillende soorten tussen de hagen. De hagen aan de zuidzijde van het plangebied bevatten geen bomen. De haag aan de westzijde bevat 1 boom, maar sluit aan op een bomenrij van de Camminghalaan.

Op de overloopparkerplaats staan enkele jonge bomen. Ook is een houten hek geplaatst om de parkeerplaats van het weiland te scheiden. Ten oosten van de overloopparkerplaats staat een grote houten schuur. Het dak van de schuur is uitgerust met zeer recent geplaatste dakpannen. Loodslabben en schoorstenen zijn niet aanwezig op de schuur. Een overkapping aan de zuidzijde van de schuur bevat rommelhoekjes en opslaglocaties voor werkmateriaal en aanhangers.

Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de Kromme Rijn. Deze waterloop heeft een gat geslagen in het weiland dat nu als poel fungeert. Deze poel, welke onderdeel is van het plangebied, heeft zich inmiddels ontwikkeld tot open water omzoomd door verlandingsvegetatie, bestaande uit riet, lisdodde en opgaand wilgenstruweel. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich (senioren)woningen van het 'Willem van Kouwenerf'. Ten westen van het plangebied ligt de Camminghalaan. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan gebouwen van het Landgoed en de hoofdparkerplaats.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. De foto's op pagina 7 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1: Ligging plangebied in de wijde omgeving

Figuur 2: Begrenzing van het plangebied (groen gearceerd)

Foto 1: Weiland met schuur in het noordwesten van het plangebied

Foto 2: Foto van het centrale weiland

Foto 3: Zicht op het oostelijk deel van het weiland

Foto 4: Zicht op een oostelijke passage van plangebied naar bebouwing ten noorden van het weiland

Foto 5: Overloopparkerplaats met foto van haag bomen aan de westkant van het plangebied

Foto 6: Zuidelijk deel van de overloopparkerplaats

Foto 7: Foto van oostelijk deel poel en Kromme Rijn op de achtergrond

Foto 8: Kromme Rijn aan de oostzijde van het plangebied.

Foto 9: Poel aan de oostzijde van het plangebied, omzoomd door houtsnippers

Foto 10: Poel aan de oostzijde van het plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens het weiland te gebruiken als locatie waar festiviteiten kunnen worden georganiseerd. De te organiseren festiviteiten worden ingedeeld in een tweetal typen, te weten het type:

- 1) kleinschalige festiviteit die níet als evenement wordt beschouwd, waarbij:
 - sprake is van ten hoogste twee groepen van maximaal 25 deelnemers per groep per dag;
 - geen sprake is van versterkt geluid, waaronder versterkte muziek;
- 2) grootschalige festiviteit die wél als evenement wordt beschouwd, waarbij:
 - sprake is van in totaal 51 tot 1000 deelnemers;
 - de festiviteit op één dag plaatsvindt, exclusief het opbouwen en afbreken;
 - wel versterkt geluid, waaronder versterkte muziek is toegestaan;

De festiviteiten mogen plaatsvinden:

- 1) op maximaal twee dagen per week tussen 9.00 u. 's morgens en 18.00 u. 's avonds en in het geheel niet op zondag, indien het een kleinschalige festiviteit betreft;

- 2) op maandag tot en met donderdag tussen 9.00 u. 's morgens en 21.00 u. 's avonds, op vrijdag en zaterdag tussen 9.00 u. 's morgens en 23.00 u. 's avonds en op zondag tussen 13.00 u. 's middags en 21.00 u. 's avonds, indien het een grootschalige festiviteit betreft;
- 3) jaarrond met een maximum van twee per maand en vijf per geheel jaar, indien het een grootschalige festiviteit betreft;

Festiviteiten kunnen niet op de overloopparkerplaats worden georganiseerd.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdierverseniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen. Met behulp van deze gegevens wordt gekeken welke beschermde soorten flora en fauna voorkomen binnen drie verschillende afstanden van het plangebied; binnen 1, 2 en 5 kilometer.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie (binnen het plangebied en de directe omgeving) aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

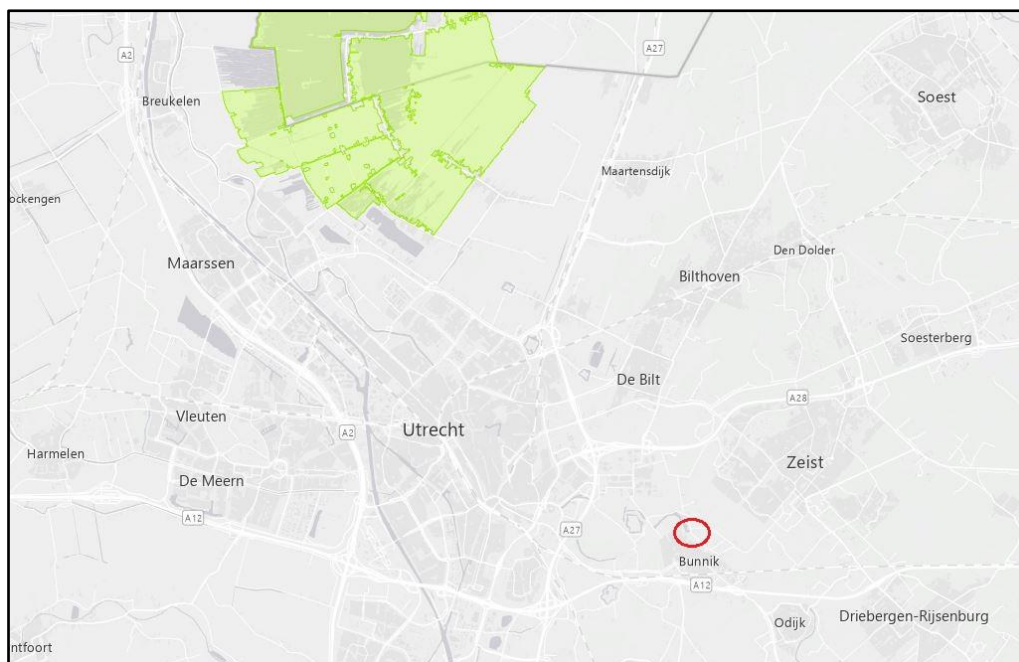
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 20 juni 2022 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: licht bewolkt, droog, windkracht 2 en circa 22 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de Natura 2000 overzichtskaart op de website Natura 2000.nl van de Rijksoverheid blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 10 kilometer afstand ten noordwesten van het plangebied ligt, zie figuur 3. Dit betreft het Natura 2000-gebied Oostelijke vechtplassen.

Figuur 1: Ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van effecten van verdroging, versnippering, optische en mechanische verstoring en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenoemde plannen.

Vanwege de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de plannen, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland heeft als doel om natuurgebieden beter te verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaartenbank op de website van provincie Utrecht, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. De Kromme Rijn, direct gelegen ten oosten van het weiland, maakt onderdeel uit van het NNN. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 4.

Figuur 2: Ligging van het plangebied (rode cirkel) t.o.v. het NNN

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. De Interim Omgevingsverordening 2021 van de Provincie Utrecht stelt in haar instructieregel bescherming natuurnetwerk Nederland (Art. 6.2) dat er alleen beschermende werking uitgaat van de omgevingsverordening op locaties **binnen** het natuurnetwerk. Omdat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN worden er geen significant negatieve effecten op het NNN door de voorgenomen plannen verwacht.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (10 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Omdat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN worden er geen significant negatieve effecten op het NNN door de voorgenomen plannen verwacht.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied (tot 1 km) de beschermde vaatplant 'Dreps' is waargenomen.

- + Dreps is een zeldzame soort die verspreid over Nederland voorkomt. De soort groeit op zonnige, open plaatsen op matig droge, vrij kalkarme, matig voedselrijke, lichte grond in akkers, soms langs spoorwegen, braakliggende grond, wegranden, ruigten, ruderaal plaatsen en stortterreinen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied bestaat voornamelijk uit een kortgemaaid grasland, zanderige verharding en bebouwing. Daarnaast zijn er verschillende hagen aanwezig die de grens van het plangebied vormen, alsmede een oude rivierarm. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat geschikte habitats voor beschermde vaatplanten zoals dreps ontbreken binnen het plangebied. Op basis van bovenstaande argumenten kan het voorkomen van beschermde vaatplanten op basis van expert judgement uitgesloten worden binnen het plangebied.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van tweeëneenhalf tot vijf kilometer van het plangebied grote vos (§3.3 Wnb) is waargenomen.

- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort is vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlindersoorten ontbreken. Er zijn geen iepen of zoete kersen in het terrein, en slechts jonge opslag van enkele wilgensoorten. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uit te sluiten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van tweeëneenhalf tot vijf kilometer van het plangebied gevleete witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel (alledrie §3.2 Wnb) en beekrombout (§3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- + Beekrombout komt voor bij grotere beken, kleine rivieren en soms ook in grote rivieren en in kanalen. De soort laat in de afgelopen periode een sterk herstel zien. Zowel in het rivierengebied als langs verschillende beken in Zuid- en Oost-Nederland is de soort weer teruggekeerd. Op

verschillende plaatsen stroomopwaarts langs de Kromme Rijn zijn verschillende exemplaren gezien volgens de NDFF.

- + Gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Het is nog steeds een vrij zeldzame soort, maar wordt de laatste jaren weer wat algemener en duikt regelmatig op nieuwe plekken op.
- + Rivierrombout is een specialist van grote rivieren maar komt ook voor in grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Het is een zeldzame soort die plaatselijk vrij algemeen kan voorkomen. Rond de grote rivieren IJssel, Rijn en Waal komt deze soort voor, bij de Maas is de soort nog zeldzaam.
- + Sierlijke witsnuitlibel is een zeer zeldzame libel die voorkomt in de buurt van schone, vegetatierijke vennen, plassen en dode rivierarmen. Er zit een populatie in de Weerribben. Echter in 2018 is de sierlijke witsnuitlibel op veel nieuwe plekken in Nederland gevonden.

Binnen het plangebied is permanent oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een verlandende waterplas. Aanwezigheid van gevlekte witsnuitlibel, rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel in het plangebied wordt echter niet verwacht:

- + Larven van de gevlekte witsnuitlibel hebben ondiep, schoon water nodig. Dit is in of nabij het plangebied niet aanwezig.
- + In het plangebied zijn geen grote rivieren of beken met locaties waar slib wordt afgezet. Dit vormt een probleem voor de rivierrombout.
- + De Kromme Rijn en de waterplas in het plangebied wordt niet gevoed door schoon water. Schoon water is hierdoor niet aanwezig waardoor aanwezigheid van de sierlijke witsnuitlibel in het plangebied uit te sluiten valt.

Gezien de aanwezigheid van de beekrombout op verschillende plekken stroomopwaarts langs de Kromme Rijn kan aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied niet worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het voornemen bestaat om in het plangebied kleinschalige en grootschalige festiviteiten te organiseren. Dit leidt niet tot fysiek ruimtebeslag op de waterplas. Mogelijk dat er wel een verstorende werking uit gaat van de festiviteiten voor de soort in het adulte stadium. Mocht de beekrombout gebruik maken van de waterplas als voortplantingslocatie dan kunnen de festiviteiten van invloed zijn op de geschiktheid van de plas voor de beekrombout.

Mitigerende maatregelen

Negatieve effecten op de beekrombout kunnen worden voorkomen door te zorgen dat de waterplas en de vegetatie rondom niet wordt vertrapt, vernietigd en/of verontreinigd.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving (tot 2km) van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude of holle vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van geschikt permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand tot vijf kilometer van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen. In het plangebied is niet het juiste habitat aanwezig voor beschermde vissoorten en voor een deel van de beschermde vissoorten ligt het plangebied buiten het natuurlijke verspreidingsgebied. De aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied is hierdoor uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit de gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen tweeëneenhalve kilometer afstand van het plangebied bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander, meerkikker (alle §3.3 Wnb), heikikker, kamsalamander en poelkikker zijn waargenomen (alle §3.2 Wnb).

Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander en meerkikker zijn algemene en niet-kritische soorten, ze hebben geen uitgesproken voorkeur voor specifiek land-, overwinterings- of voortplantingshabitat en kunnen in een grote variatie aan leefgebieden voorkomen waaronder dorpen en steden.

- + Heikikker heeft een voorkeur voor ondiepe en zonbeschenen vennen met oevervegetatie in heide, hoogveen, laagveen of halfnatuurlijk grasland. De soort komt ook voor in bos en struweel. De heikikker is een cultuurvliesende soort en wordt daardoor nauwelijks aangetroffen in de buurt van agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. Heikikkers overwinteren op vorstvrije plaatsen op het land.
- + Kamsalamander komt voor in kleinschalige landschappen; de overgang van bos naar agrarisch, met houtwallen en struweel. De soort mijdt stedelijk gebied. Kamsalamander schuilt in de winter op vochtige beschutte plekken zoals tussen stapels stenen, in hout, bladafval en hopen. Kamsalamander plant zich voort in stilstaande poelen, vijvers, vennen en leemputten, met een groot aanbod aan waterplanten en de afwezigheid van vis.
- + Poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op hogere zandgronden. De soort komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden.

In het plangebied is oppervlaktewater aanwezig. Dit water kan gebruikt worden als voortplantingswater voor algemene en niet-kritische soorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander en meerkikker. Alle zes de soorten kunnen ook land- en overwinteringshabitat vinden in het plangebied. De aanwezigheid van deze soorten in het plangebied kan dus niet worden uitgesloten. Het kort gemaaid grasland en de overloopparkerplaats hebben weinig waarde als deel van het leefgebied voor deze soorten. Mogelijk dat een individu hier doorheen migreert. Tussen de opgaande begroeiing, hagen en struweel kunnen de genoemde amfibiesoorten zich verschuilen en overwinteren.

Voor poelkikker is de poel niet geschikt als voortplantingswater. Voor de poelkikker is de waterkwaliteit van de poel niet geschikt. Hierdoor ontbreekt ook het direct aanliggende landhabitat van de soort binnen het plangebied. Gezien het dispersievermogen van de poelkikker kan het plangebied wel fungeren als overwinteringshabitat van de soort. Hiervoor zijn de terreindelen met opgaande begroeiing, hagen en struweel van belang.

Kamsalamander plant zich eveneens niet voort in de poel gelegen in het plangebied. De poel kan door zijn verbinding met de Kromme Rijn vis bevatten waardoor de kamsalamander zich niet in het plangebied kan voortplanten. Het plangebied is ook niet geschikt als landhabitat voor de kamsalamander gezien de beperkte dispersieafstand van de soort van voortplanting- naar landhabitat. Er kan niet worden uitgesloten dat er kamsalamanders overwinteren in het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied (Landgoed Niënhof, ten noorden van het plangebied) zijn kamsalamanders waargenomen.

Voortplanting van de heikkikker in de poel kan niet worden uitgesloten. De soort wordt expliciet genoemd als voortplantend in het Kromme Rijngebied. De soort gebruikt in andere delen van het Kromme Rijngebied geïsoleerde vennetjes of rivierbegeleidende wateren, zoals de poel in het plangebied. Landhabitat en overwinteringshabitat van heikkikker liggen in de directe omgeving van het voortplantingswater. Deze elementen van de functionele leefomgeving kunnen daardoor eveneens niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen tweeëneenhalve kilometer afstand van het plangebied waarnemingen bekend zijn van de hazelworm en ringslang (beide §3.3 Wnb).

- + Hazelworm komt voor op vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden in bossen, bosranden, heiden, schraal grasland en houtwallen op zand- en lössgronden. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond.
- + Ringslang is een watergebonden soort die veel ruimtelijke variatie nodig heeft zoals bladhopen en struweel. Naast waterrijke gebieden komt de soort ook voor in bos en heide. Voor de ei-afzet is de ringslang afhankelijk van warme, vochtige plekken zoals bladhopen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is voor beide soorten reptielen. In het plangebied zijn hagen aanwezig, zij het van relatief open structuur. Vochtige, dichtbegroeide vegetatie komt op geen enkele locatie in het plangebied voor. Bladhopen voor de ringslang zijn in het plangebied niet aangetroffen. Daarnaast is er slechts weinig ruimtelijke variatie aanwezig in het plangebied met hoofdzakelijk harde overgangen tussen grasland, struweel en bomen.

Effectbeoordeling

Amfibieën

De poel in het plangebied kan als voortplantingswater functioneren voor algemene en niet-kritische soorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander en meerkikker. Daarnaast is het niet uit te sluiten dat heikkikker de poel gebruikt als voortplantingswater.

Ondanks de voorgenomen plannen blijft de poel behouden. Deze kan blijven functioneren als voortplantingshabitat, mits de poel en oevervegetatie niet worden vertrapt tijdens evenementen.

De algemene en niet-kritische soorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander en meerkikker en de soorten poelkikker, kamsalamander en heikikker kunnen tussen het struweel bij de poel en tussen de hagen en struwelen in het rond het plangebied schuilen en overwinteren. Verwijderen van deze begroeiing is niet aan de orde. Het landhabitat en de overwinteringsmogelijkheden voor deze amfibiesoorten blijven daarmee behouden.

Het kort gemaaid grasland en de overloopparkerplaats hebben geen belangrijke waarde als onderdeel van het leefgebied van de amfibiesoorten die mogelijk in het plangebied voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Negatieve effecten op amfibieën kunnen worden voorkomen door te zorgen dat de waterplas en de vegetatie rondom niet wordt vertrapt, vernietigd en/of verontreinigd.

4.2.6 *Vogels*

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ransuil, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief (alle §3.1 Wnb). Tijdens het veldbezoek zijn merel en zanglijster waargenomen in het plangebied.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikte broedgelegenheid aanwezig is voor boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en wespandief. Nesten van deze vogelsoorten zijn niet in het plangebied aangetroffen en derhalve uit te sluiten. Van de gebouwbewonende soorten is alleen de huismus waargenomen. Enkele exemplaren bevonden zich in de directe omgeving van de schuur aan de noordwestzijde van het plangebied. Huismussen kunnen op de horizontale balken broeden die de overkapping ondersteunen. Voor de gierzwaluw is de schuur niet geschikt. Eventueel aanwezige kieren en gaten die in het verleden mogelijk in de schuur hebben gezeten zijn vermoedelijk relatief recent hersteld. Het dak is recent vernieuwd en strak afgewerkt.

Het plangebied is geschikt voor algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Deze soorten kunnen nestgelegenheid vinden in de bomen, struiken en struwelen in en rondom het plangebied. Daarnaast biedt het plangebied foerageergebied voor deze soorten.

Effectbeoordeling

Negatieve effecten op de huismus zijn niet aan de orde voor wat betreft vernietiging van nestlocaties. Deze worden door de voorgenomen plannen niet verwijderd. Huismussen kunnen door festiviteiten met grote aantallen deelnemers (500+) verstoord raken waardoor nesten kunnen mislukken. Het vernietigen van nesten van huismus is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, kunnen nestelen in de struiken en bomen binnen het plangebied. Festiviteiten met grote aantallen deelnemers (500+) kunnen verstorend werken op broedende vogels. Daarnaast kunnen deelnemers aan festivals de bosschages gebruiken voor wildplassen. Wanneer de verstoring te frequent optreed kunnen nesten worden verlaten. Deze dienen in dat geval als vernietigd te worden beschouwd. Het vernietigen van nesten is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

In de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt foerageergebied voor algemene vogelsoorten aanwezig om naartoe uit te wijken tijdens festiviteiten. Zodoende worden geen negatieve effecten verwacht op het foerageergebied.

Mitigerende maatregelen

Er dient te worden voorkomen dat broedende vogels worden verstoord door festiviteiten. Door selectief om te gaan met het type en timing van festiviteiten kan verstoring door deelnemers aan de festiviteiten worden beperkt. Vogels zijn met name verstoringsgevoelig gedurende het broedseizoen. Voor algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is loopt het broedseizoen globaal van half maart tot en met juli. Voor de huismus loopt het broedseizoen van maart tot en met augustus. Wanneer verstoring van broedvogels (waaronder de huismus) aan de orde kan zijn dient er voorafgaand aan de festiviteiten een broedvogelcheck te worden uitgevoerd. Ook kan er worden gewerkt met mitigerende maatregelen zoals het plaatsen van bezielde hekken bij de meest dichtbevolkte delen struweel en bos, en het territorium van de huismus. Mogelijk dienen looproutes van bezoekers te worden aangepast. Een ecooloog kan passende maatregelen adviseren om verstoring te voorkomen, en daarmee overtredingen van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming te voorkomen.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Er kan niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn in de oude bomen aan de oostzijde van het plangebied. Mogelijk bevatten deze bomen holtes waarin verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn. De schuur in het plangebied is recent gerestaureerd maar bevat enkele minuscule openingen. Verblijfplaatsen worden hier echter niet in verwacht, daarvoor zijn deze openingen te klein. Het weiland, de randen langs struwelen en bosschages en de poel kunnen worden gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen. Bosranden en hagen kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Tevens kan de Kromme Rijn naast het plangebied gebruikt worden als vliegroute en foerageergebied.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen tweeëneenhalve kilometer afstand van het plangebied eekhoorn, egel, haas en konijn (§3.2 Wnb) zijn waargenomen. Binnen 5 kilometer van het plangebied zijn daarnaast ook algemene muizensoorten, boommarter, bunzing, das, hermelijn, ree, steenmarter, vos en wezel (§3.3 Wnb) waargenomen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat het plangebied geschikt habitat bevat voor algemene spits, woel- en ware muizensoorten, eekhoorn, egel, hermelijn, konijn, ree, steenmarter en vos. Voor boommarter, bunzing, das en wezel ontbreekt geschikt leefgebied. Boommarters maken gebruik van grote aaneengesloten bossen. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig. De das gebruikt lijnvormige migratieroutes om van burcht naar foerageergebied te komen. Deze ontbreken in de directe omgeving van het plangebied, waardoor het plangebied voor deze soort onbereikbaar is. Wezel komt voor in open, droge natuur- en cultuurlandschap, bossen, duinen, wei- en akkerland. Het plangebied wordt hoofdzakelijk gekarakteriseerd als een relatief halfopen cultuurlandschap. Het habitat in het plangebied is dus niet geschikt voor de wezel. Bunzing heeft meer brede, lijnvormige elementen zoals struwelen nodig. De soort komt dus in het plangebied niet voor.

Effectbeoordeling

Vleermuizen

De voorgenomen plannen resulteren niet in het fysiek vernietigen van eventuele verblijfplaatsen (bomen), migratieroutes of foerageergebieden van vleermuizen. Ondanks de festiviteiten blijven eventuele verblijfplaatsen in bomen fysiek behouden. Wel kunnen festiviteiten verstorend werken op

vleermuizen die gebruik maken van eventuele migratieroutes en foerageergebieden. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig waarnaartoe kan worden uitgeweken.

Overige zoogdieren

Negatieve effecten door de voorgenomen plannen op de functionele leefomgeving van eekhoorn, egel, hermelijn, konijn, ree, steenmarter en vos zijn niet aan de orde. Festiviteiten zijn tijdelijk van aard. Van de festiviteiten gaat tijdelijk een verstoring uit op de functionele leefomgeving van voornoemde soorten. In de omgeving van het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig waarnaar deze soorten kunnen uitwijken. Na afloop van de festiviteiten is het plangebied weer beschikbaar voor voornoemde soorten.

Er kunnen wel negatieve effecten optreden op algemene spits-, woel- en ware muizensoorten. Verblijfplaatsen van muizen kunnen door de toename van bezoekers in het plangebied vernietigd worden.

Mitigerende maatregelen

Door tijdens de festiviteiten geen licht te schijnen op bomen, struwelen, de poel en de Kromme Rijn kan worden voorkomen dat vleermuizen die gebruik maken van migratieroutes of bomen worden verstoord.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Utrecht een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden verkregen.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (10 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Vanwege de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de plannen, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Omdat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN worden er geen significant negatieve effecten op het NNN door de voorgenomen plannen verwacht.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. In het plangebied zijn ook huismussen aangetroffen. Deze nestelen mogelijk in de schuur. Er dient te worden voorkomen dat broedende vogels worden verstoord door festiviteiten. Door selectief om te gaan met het type en timing van festiviteiten kan verstoring door deelnemers aan de festiviteiten worden beperkt. Vogels zijn met name verstoringsgevoelig gedurende het broedseizoen. Voor algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is loopt het broedseizoen globaal van half maart tot en met juli. Voor de huismus loopt het broedseizoen van maart tot en met augustus. Wanneer verstoring van broedvogels (waaronder de huismus) aan de orde kan zijn dient er voorafgaand aan de festiviteiten een broedvogelcheck te worden uitgevoerd, en dienen er mitigerende maatregelen te worden getroffen. Denk hierbij aan het installeren van bezielde hekken bij de meest dichtbevolkte delen struweel en bos en het territorium van de huismus, en het aanpassen van looproutes. Een ecooloog kan passende maatregelen adviseren om verstoring te voorkomen, en daarmee overtredingen van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Gezien de aanwezigheid van de beekrombout op verschillende plekken stroomopwaarts langs de Kromme Rijn is aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied niet uit te sluiten. De waterplas kan belangrijk leefgebied vormen voor

deze soort. Negatieve effecten op de mogelijk aanwezige beekrombout kunnen worden voorkomen door het vertrappen, vernietigen en/of verontreinigen van oevervegetatie tegen te gaan.

Het plangebied kan functioneren als overwinteringshabitat van heikikker, poelkikker en kamsalamander. Het is daarnaast niet uit te sluiten dat heikikker de waterplas in het plangebied gebruikt als voortplantingshabitat.

Het kort gemaaid grasland en de overloopparkerplaats hebben geen belangrijke waarde als onderdeel van het leefgebied van deze amfibiesoorten die mogelijk in het plangebied voorkomen. Verwijderen van struweel en hagen is niet aan de orde. Het landhabitat en de overwinteringsmogelijkheden voor deze amfibiesoorten blijven daarmee behouden. Ondanks de voorgenomen plannen blijft de waterplas behouden. Deze kan blijven functioneren als voortplantingshabitat, mits de plas en oevervegetatie niet worden vertrapt tijdens evenementen. Negatieve effecten op de mogelijk aanwezige heikikker kunnen worden voorkomen door het vertrappen, vernietigen en/of verontreinigen van oevervegetatie tegen te gaan.

Het is niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de oude bomen aan de oostzijde van het plangebied. De weilanden, bosranden en waterplas kunnen worden gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen. Bosranden en hagen kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Door tijdens de festiviteiten geen licht te schijnen op bomen wordt verstoring voorkomen van vleermuizen die gebruik maken van migratieroutes en/of verblijfplaatsen in bomen. Negatieve effecten op vleermuizen zijn niet aan de orde.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Door de festiviteiten kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten worden vernietigd. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Utrecht een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden verkregen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Broedvogelcheck, bezielde hekken
Vogels	§3.1 Wnb (nest (niet) jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Huismus	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Broedvogelcheck, aanpassen looproute, bezielde hekken

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen (bomen)	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Bosranden, hagen en grasland niet verlichten
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Migratieroute	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Bosranden, hagen en grasland niet verlichten
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Bosranden, hagen en grasland niet verlichten
Heikikker	§3.2 Wnb	Voortplantingshabitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Voorkomen dat waterplas en oevervegetatie worden vertrapt
Beekrombout	§3.2 Wnb	Functioneel leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Voorkomen dat waterplas en oevervegetatie worden vertrapt
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel	§3.3 Wnb	Leefgebied en verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen worden voorkomen door het nemen van de volgende maatregelen en vervolgstappen:

1. uitvoeren van een broedvogelcheck voorafgaand aan grote festiviteiten in het broedseizoen (half maart t/m juli), afschermen van broedlocaties van huismus en andere vogels met bezielde hekken, aanpassen routes etc.;
2. bomen en bosranden niet verlichten;
3. voorkomen dat waterplas en oevervegetatie wordt vertrapt, vernietigd en verontreinigd.

5.4 Gevolgen voor (het tijdspad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Een broedvogelcheck wordt uitgevoerd voorafgaand aan grote festiviteiten (500+ bezoekers) die plaatsvinden in het broedseizoen (half maart t/m juli).

Mitigerende maatregelen en ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien op basis van expert judgement wordt bepaald dat festiviteiten niet samen kunnen gaan met de aanwezigheid van de huismus en/of andere broedende

vogels, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen en is mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

- + Mitigerende maatregelen kunnen bijvoorbeeld het aanbieden van geschikte alternatieve nestlocaties zijn.
- + Mochten deze maatregelen niet werken, dient er een ontheffing te worden aangevraagd voor het overtreden van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Gemeente Bunnik. 2021. Collegevoorstel 'Voorbereiding nieuw planologisch besluit voor weiland ten zuiden van De Landgoederij en Huize Cammingha'.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, [Natura 2000-overzichtskaart \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/natura2000-overzicht), 06-07-2022
- + Natuurnetwerk Nederland, [ArcGIS Web Application](https://www.natuurmonumenten.nl/arcgis-web-application), 06-07-2022
- + NDFF – 06-07-2022 14:49:14
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.